Usmernenie pre prijímateľov k overeniu vybraných podmienok po účinnosti Zmluvy o PPM

podporených vo výzve Transformačné a inovačné konzorciá s kódom výzvy 09I02-03-V01

v gescii Výskumnej agentúry ako Sprostredkovateľa

Verzia: 1

Dátum účinnosti: 01. 04. 2025

1 Úvod

Cieľom tohto usmernenia je poskytnúť žiadateľom, ktorých žiadosti o poskytnutie prostriedkov mechanizmu splnili podmienky a ktorým Výskumná agentúra zaslala žiadosť o súčinnosť k uzavretiu zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmu, informácie potrebné na včasnú prípravu a predloženie dokladov potrebných na preukázanie podmienok

a) v zmysle článku 4 odsekov 4.9 – 4.12 zmluvy o poskytnutí prostriedkov mechanizmy v nadväznosti na *Schému štátnej pomoci na podporu výskumu, vývoja a inovácií v rámci komponentu 9 Plánu obnovy a odolnosti SR v znení dodatku č. 2* (aplikované na príjemcov pomoci na projekte) a
b) vyplývajúcich z § 13 zákona č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.1 Zoznam skratiek a skrátených pojmov

GBER	nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa čl. 107 a čl. 108 zmluvy v platnom znení
MSP	mikropodnik, malý podnik alebo stredný podnik
PM	prostriedky mechanizmu
Sprostredkovateľ	Výskumná agentúra
Schéma pomoci	Schéma štátnej pomoci na podporu výskumu, vývoja a inovácií v rámci komponentu 9 Plánu obnovy a odolnosti SR v znení dodatku č. 2, evidovaná pod č. SA.117246
zákon o mechanizme	zákon č. 368/2021 Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ZoPPM	zmluva o poskytnutí prostriedkov mechanizmu
ŽoPPM	žiadosť o poskytnutie prostriedkov mechanizmu

2 Prvé kroky po uzavretí ZoPPM

Vzhľadom na povinnú minimálnu skladbu konzorcií (v každom konzorciu musí byť minimálne jedna výskumná organizácia, jeden zahraničný subjekt a jeden podnikateľský subjekt) sa na každý projekt, t.j. aspoň na jeden subjekt podieľajúci sa na realizácii projektu vzťahuje Schéma pomoci. Subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc (príjemcovia pomoci) sú uvedení v čl. 4 ods. 4.4 ZoPPM.

Od overenia splnenia podmienok Schémy pomoci závisí, či je možné poskytnúť PM všetkým príjemcom pomoci podieľajúcim sa na realizácii projektu a v akom rozsahu, keďže od správneho zaradenia príjemcu pomoci do veľkostnej kategórie závisí intenzita pomoci v zmysle článku K. Schémy pomoci a tým aj výška PM. Bližšie informácie o overovaní podmienok vyplývajúcich zo Schémy pomoci sú uvedené v kapitole 2.1.

Zároveň podľa § 13 zákona o mechanizme „*Prostriedky mechanizmu nemôže vykonávateľ poskytnúť osobe, ktorá bola právoplatne odsúdená za trestný čin subvenčného podvodu, trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, trestný čin prijímania úplatku, trestný čin podplácania, trestný čin nepriamej korupcie alebo trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody. Prostriedky mechanizmu nemožno poskytnúť ani právnickej osobe, ktorej štatutárny orgán, člen štatutárneho orgánu alebo iná osoba konajúca v jej mene boli právoplatne odsúdení za trestný čin subvenčného podvodu, trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe, trestný čin prijímania úplatku, trestný čin podplácania, trestný čin nepriamej korupcie alebo trestný čin prijatia a poskytnutia nenáležitej výhody; ak sa na realizácii investície alebo realizácii reformy spolupodieľa partner, uvedené sa vzťahuje aj na partnera, štatutárny orgán partnera, člena štatutárneho orgánu partnera a inú osobu konajúcu v mene partnera.*“ Sprostredkovateľ preto pred prvým poskytnutím PM (bez ohľadu nato, či ide o poskytnutie zálohovej platby, predfinancovania alebo refundáciu už vynaložených výdavkov) overuje aj splnenie podmienky bezúhonnosti v zmysle citovaného ustanovenia zákona o mechanizme. Bližšie informácie o overovaní bezúhonnosti sú uvedené v kapitole 4.2.

2.1 Overenie splnenia podmienok vyplývajúcich zo Schémy pomoci

Vykonávateľ pred prvým poskytnutím PM prijímateľovi (bez ohľadu nato, či ide o poskytnutie zálohovej platby, predfinancovania alebo refundáciu už vynaložených výdavkov) overí:

1. či príjemcovia pomoci ku dňu poskytnutia pomoci (deň nadobudnutia účinnosti ZoPPM), spĺňajú podmienky vyplývajúce zo Schémy pomoci (článok F ods. 4) a zároveň
2. ich veľkostnú kategóriu (určenie veľkostnej kategórie je kľúčové pre priradenie správnej intenzity pomoci).

V zmysle čl. 4 ods. 4.11 ZoPPM Vykonávateľ (v mene ktorého koná Sprostredkovateľ) nie je povinný poskytnúť plnenie (PM) podľa ZoPPM, kým mu Prijímateľ nepreukáže:

i. že príjemcovia pomoci ku dňu nadobudnutia účinnosti ZoPPM nie sú podnikom v ťažkostiach a zároveň
ii. do akej veľkostnej kategórie podľa prílohy I. GBER (malý, stredný alebo veľký podnik) ku dňu nadobudnutia účinnosti ZoPPM príjemcovia pomoci patria.

Na tento účel je Prijímateľ povinný do 10 pracovných dní od nadobudnutia účinnosti ZoPPM predložiť podklady, ktoré pozostávajú zo ***Zoznamu podkladov na preukázanie splnenia podmienok vyplývajúcich zo schémy štátnej pomoci*** vo formáte .xlsx. (formulár zoznamu je **prílohou č. 0** tohto

usmernenia) a samotných príloh preukazujúcich splnenie podmienok vyplývajúcich zo Schémy pomoci za všetkých príjemcov pomoci, t.j.:

1. **Čestné vyhlásenie príjemcu pomoci** podpísané KEP oprávnenou osobou príjemcu pomoci alebo sken čestného vyhlásenia príjemcu pomoci podpísaného oprávnenou osobou príjemcu pomoci vo formáte .pdf. Formulár čestného vyhlásenia v slovenskej mutácii je prvým hárkom **prílohy č.** Chyba! Nenašiel sa žiaden zdroj odkazov. tohto usmernenia, anglická mutácia pre zahraničných partnerov je prvým hárkom **prílohy č. 0** tohto usmernenia.
2. **Čestné vyhlásenie príjemcu pomoci** v formáte .xlsx v prípade, že príjemca pomoci deklaruje, že je mikro-, malý alebo stredný podnik s vyplneným hárkom „Preukázanie MSP“.[1] V prípade, že príjemca pomoci nie je samostatným podnikom v zmysle definície MSP, je potrebné vyplniť aj hárky „*Partnerské podniky*“ a/alebo „*Prepojené podniky*“ podľa toho, aké typy vzťahov s ostatnými podnikmi ovplyvňujú veľkostnú kategóriu príjemcu pomoci. Bližšie inštrukcie sú uvedené priamo v prílohe 1, resp. 2 tohto usmernenia.
3. **Test podniku v ťažkostiach** vo formáte .pdf, t.j. oba vyplnené hárky formulára „*Časti A – C*“ a „*Časť D*“. Test podniku v ťažkostiach nie je potrebné samostatne podpisovať. Formulár Testu podniku v ťažkostiach v slovenskej mutácii je **prílohou č. 4** tohto usmernenia, anglická mutácia pre zahraničných partnerov je **prílohou č. 5 tohto** usmernenia. Definícia podniku v ťažkostiach spolu s vysvetlením ekonomických súvislostí a spôsobom overovania, či je príjemca podnikom v ťažkostiach sú v kapitolách 3 a 4.
4. Agregované údaje za skupinu, resp. konsolidovaná účtovná závierka za skupinu podnikov
5. Posledná schválená individuálna účtovná závierka k dňu účinnosti ZoPPM za obdobie 12 mesiacov vo formáte .pdf (príjemcovia pomoci, ktorí majú sídlo v Slovenskej republike nepredkladajú účtovnú závierku v prípade, že je zverejnená v registri účtovných závierok).

Prijímateľ predkladá podklady na preukázanie splnenia podmienok vyplývajúcich zo Schémy pomoci vo vyššie uvedenom rozsahu Sprostredkovateľovi elektronicky, prostredníctvom e-schránky cez službu „Všeobecná agenta“, pričom:

- do predmetu správu je potrebné uviesť: „Podklady na preukázanie splnenia podmienok schémy“
- ako značku prijímateľa je potrebné uviesť kód projektu a
- ako značku odosielateľa IČO a názov prijímateľa.

Sprostredkovateľ po predložení podkladov overí splnenie podmienok vyplývajúcich zo Schémy pomoci (článok F ods. 4[2]) a zaradenie príjemcov pomoci do veľkostnej kategórie, pričom v prípade zistenia nedostatkov, alebo v prípade pochybností o správnosti údajov vyzve prijímateľa, aby v lehote stanovenej Sprostredkovateľom podklady doplnil, resp. nedostatky vysvetlil.

V prípade, že prijímateľ v stanovenej lehote podklady nedoplní, resp. identifikované nedostatky nevysvetlí, je Sprostredkovateľ oprávnený odstúpiť od ZoPPM z dôvodu nesplnenia povinnosti (podľa príslušného ustanovenia článku 11 VZP) v súvislosti s preukázaním, že nedošlo k poskytnutiu neoprávnenej štátnej pomoci.

---

[1] Pre účely správneho zaradenia príjemcu pomoci do veľkostnej kategórie podľa definície MSP dávame do pozornosti praktickú príručku vypracovanú EK, v ktorej je problematika vzťahov medzi podnikmi sporu s príkladmi detailnejšie vysvetlená. Príručka je dostupná na: https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42921/attachments/1/translations/sk/renditions/native

[2] Sprostredkovateľ overuje, či sa voči príjemcovi pomoci (vrátane subjektov, ktoré spolu sním tvoria hospodársku jednotku) ku dňu nadobudnutia účinnosti zmluvy neuplatňuje vrátenie štátnej pomoci na základe rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto štátna pomoc poskytnutá SR označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom (článok F ods. 4 písm. b) Schémy pomoci) priamo, prostredníctvom údajov zverejnených na: https://www.antimon.gov.sk/rozhodnutia-europskej-komisie-prikazujuce-slovenskej-republike-vymahat-neopravnene-poskytnutu-a-nezlucitelnu-statnu-pomoc/?csrt=9209514861798457525.

Odchýlne od predchádzajúceho odseku v prípade, že na základe Prijímateľom predložených podkladov, resp. Prijímateľom poskytnutého vysvetlenia nedostatkov a ostatných informácií, ktorými Sprostredkovateľ disponuje:

a) nie je možné ani po doplnení overiť veľkostnú kategóriu príjemcu pomoci, Sprostredkovateľ bude daného príjemcu pomoci považovať za veľký podnik
b) dospeje k záveru, že príjemca pomoci spadá do veľkostnej kategórie, na ktorú sa v zmysle Schémy pomoci vzťahuje:
    i) nižšia intenzita pomoci ako je uvedená v článku 4 ods. 4.4 ZoPPM a v prílohe č. 3 ZoPPM – Rozpočet projektu, pripraví návrh dodatku k ZoPPM s úpravou výšky pomoci a celkovej výšky PM v ZoPPM a v dotknutej prílohe ZoPPM
    ii) vyššia intenzita pomoci ako je uvedená v článku 4 ods. 4.4 ZoPPM a v prílohe č. 3 ZoPPM – Rozpočet projektu, k zmene ZoPPM nedochádza a výška pomoci i celková výška PM zostane nezmenená.

Vyplatenie prvej časti PM (bez ohľadu na to, či ide o poskytnutie zálohy, predfinancovania alebo refundáciu už vynaložených nákladov) je v takom prípade podmienené kladným výsledkom kontroly splnenia podmienok vyplývajúcich zo Schémy pomoci (článok F ods. 4) a zároveň kladným výsledkom kontroly bezúhonnosti podľa kapitoly 2.2.

V prípade, že Sprostredkovateľ na základe Prijímateľom poskytnutých podkladov, resp. vysvetlení nedostatkov a ostatných informácií, ktorými Sprostredkovateľ disponuje, identifikuje nesplnenie niektorej z podmienok vyplývajúcich zo Schémy pomoci (článok F ods. 4), Prijímateľovi bezodkladne oznámi:

1. podstatné porušenie podmienok ZoPPM (podľa článku 4 ods. 4.9 a/alebo ods. 4.12 ZoPPM) a
2. požiada Prijímateľa o vyjadrenie, či úlohy príjemcu pomoci, ktorý nespĺňa podmienky vyplývajúce zo Schémy pomoci preberie iný príjemca pomoci uvedený v čl. 4 ods. 4.4 ZoPPM (v takom prípade musí byť súčasťou vyjadrenia Prijímateľa identifikácia iného príjemcu pomoci, ktorý preberie úlohy príjemcu pomoci, ktorý podmienky nespĺňa),
3. že v prípade, že úlohy príjemcu pomoci, ktorý nespĺňa podmienky vyplývajúce zo Schémy pomoci, nie je možné presunúť (v súlade s podmienkami stanovenými vo výzve a v Záväznej dokumentácii) na iného príjemcu pomoci uvedeného v čl. 4 ods. 4.4 ZoPPM, Sprostredkovateľ pristúpi k odstúpeniu od ZoPPM z dôvodu podstatného porušenia ZoPPM,
4. určí lehotu na zaslanie vyjadrenia Prijímateľa, vrátane lehoty na zaslanie žiadosti o povolenie vykonania zmeny v ZoPPM v prípade, že úlohy príjemcu pomoci prevezme iný príjemca alebo viacero príjemcov pomoci.

Vyplatenie prvej časti PM (bez ohľadu na to, či ide o poskytnutie zálohy, predfinancovania alebo refundáciu už vynaložených nákladov) je v prípade, že:

- úlohy príjemcu pomoci, ktorý nespĺňa podmienky Schémy pomoci (ďalej len „pôvodný príjemca“) preberá iný subjekt podieľajúci sa na realizácii projektu (ďalej len „preberajúci subjekt“), podmienené nadobudnutím účinnosti dodatku k ZoPPM, ktorým sa aktualizuje zoznam príjemcov pomoci, výška pomoci v čl. 4 ods. 4.4 ZoPPM a Rozpočet projektu – príloha č. 3 ZoPPM a zároveň kladným výsledkom kontroly bezúhonnosti podľa kapitoly 2.2, pričom platí, že výška PM pôvodného príjemcu na úlohy, ktoré prechádzajú na preberajúci subjekt, neprekročí výšku PM preberajúceho subjektu na preberané úlohy pôvodného príjemcu;
- všetci príjemcovia pomoci spĺňajú podmienky Schémy pomoci, podmienené kladným výsledkom kontroly podmienok Schémy pomoci a bezúhonnosti podľa kapitoly 2.2.

2.2 Overenie bezúhonnosti

Vykonávateľ overí splnenie tejto podmienky vo vzťahu k:

1. Prijímateľovi a Partnerom (právnickým osobám, ktorým sa poskytuje PM na realizáciu projektu) priamo na základe údajov v Zozname právoplatne odsúdených právnických osôb
2. dotknutým osobám (štatutárnemu orgánu, všetkým členom štatutárneho orgánu a osobám splnomocneným štatutárnym orgánom na konanie v súvislosti s Projektom), na základe:
    a. výpisu z registra trestov (vyžiadaného na základe údajov na vyžiadanie výpisu z registra trestov alebo výpisu z registra trestov predloženého Prijímateľom) alebo
    b. vyhlásenia Prijímateľa, resp. Partnera s odkazom na príslušný predpis (odkaz musí obsahovať číslo a názov predpisu, odkaz na miesto, kde je dotknutý predpis verejne dostupný; v prípade, že príslušný predpis nie je verejne dostupný, je potrebné predložiť elektronickú verziu predpisu) a konkrétne ustanovenie predpisu, podľa ktorého dotknutá osoba z titulu svojho postavenia musí byť bezúhonná.

V prípade, že Prijímateľ spolu so ŽoPPM alebo na základe výzvy na doplnenie ŽoPPM predložil:

i. vyhlásenie podľa písm. b) a/alebo
ii. Údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov

nepredkladá vo vzťahu k týmto dotknutým osobám žiadne ďalšie doklady.

V prípade ak došlo od predloženia ŽoPPM, resp. od doplnenia ŽoPPM na základe výzvy na doplnenie ŽoPPM k zmenám v skladbe dotknutých osôb a/alebo Prijímateľ nepredložil žiaden z dokladov podľa predchádzajúceho odseku k niektorým z dotknutých osôb, je povinný ku každej takejto dotknutej osobe predložiť v prípade, že je ňou:

A. **občan Slovenskej republiky**:
    i. informáciu (samostatný dokument vo formáte pdf.), že dotknutá osoba musí byť v súlade s príslušným právnym predpisom bezúhonná, pričom je potrebné explicitne uviesť názov právneho predpisu a konkrétne ustanovenie, z ktorého bezúhonnosť dotknutej osoby vyplýva alebo
    ii. vyplnený formulár „*Údaje na vyžiadanie výpisu z registra trestov*“, formulár je **prílohou č. 6 tohto** usmernenia alebo
    iii. sken výpisu z registra trestov dotknutej osoby, nie je staršieho ako tri mesiace ku dňu odoslania podkladov na overenie bezúhonnosti dotknutých osôb.
B. **občan iného štátu**:
    i. informáciu (vo formáte pdf), že dotknutá osoba musí byť, zmysle príslušných právnych predpisov, resp. interných riadiacich aktov (napr. internej smernice) subjektu podieľajúceho sa na realizácii projektu (Prijímateľa alebo Partnera) bezúhonná, pričom je potrebné explicitne uviesť názov právneho predpisu, resp. interného riadiaceho aktu a konkrétne ustanovenie, z ktorého bezúhonnosť dotknutej osoby vyplýva, miesto (internetovú adresu), kde je príslušný právny predpis verejne dostupný, resp. v prípade, že nie je zverejnený, dotknutý predpis, resp. interný riadiaci akt predložiť ako samostatný dokument vo formáte pdf)
    ii. sken výpisuz registra trestov SR alebo výpisu z registra trestov domovskej krajiny (alebo ekvivalentný doklad) dotknutej osoby. Výpis z registra trestov (alebo ekvivalentný doklad) nesmie byť starší ako tri mesiace ku dňu odoslania podkladov na overenie bezúhonnosti dotknutých osôb. Výpis z registra trestov SR môže vyžiadať na pobočke Slovenskej pošty alebo v Registri trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky priamo dotknutá osoba alebo osoba splnomocnená dotknutou osobou. Podmienky pre vydanie výpisu z registra trestov SR pre občanov iného štátu vrátane

podmienok ich vydania tretej (splnomocnenej osobe) sú uvedené v § 12 zákona č. 192/2023 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

3 Definícia podniku v ťažkostiach

Definícia podniku v ťažkostiach je uvedená v čl. 2 ods. 18 GBER[3], podľa ktorej podnik v ťažkostiach je podnik, v súvislosti s ktorým so vyskytne aspoň jedna z týchto okolnosti (v ďalšom texte sa na jednotlivé body toho zoznamu odkazuje ako no podkapitoly Kritériá A — E, prípadne aj E.I a/alebo E.II, alebo spolu ako na kritéria):

A. V prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré so vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ[4], a „základné imanie“ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio.

B. V prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. No účely tohto ustanovenia „spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici 2013/34/EÚ[4].

C. Keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.

D. Keď podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

E. V prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:

   i. účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a
   ii. pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1.

4 Posudzovanie podniku v ťažkostiach

Príjemca pomoci sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak je ako podnik v ťažkostiach vyhodnotený aspoň v jednom z kritérií (uvedených v predchádzajúcej kapitole), ktoré sa na neho vzťahujú.

---

[3] Oproti definícii podniku v ťažkostiach v čl. 2 ods. 18 GBER boli vypustené nerelevantné časti, ktoré sa týkajú rizikového financovania.

[4] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou so mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú a 83/349/EHS v platnom znení.

Kritériá A, B a E sa posudzujú za príslušné referenčné obdobie, ktorým je posledné účtovné obdobie[5] predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré príjemca pomoci disponuje schválenou účtovnou závierkou (ďalej len „bežné referenčné obdobie“) a účtovné obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobu (ďalej len „predchádzajúce referenčné obdobie“).

Rozhodným momentom je deň poskytnutia štátnej pomoci, t.j. deň nadobudnutia účinnosti ZoPPM.

Schválenou účtovnou závierkou je pre tieto účely v prípade slovenského príjemcu pomoci, ktorý:

a) má povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna[6] účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu schválená príslušným orgánom príjemcu pomoci a uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku pre účely posúdenia, či príjemca pomoci je podnikom v ťažkostiach sa považuje tá, ktorá bola schválená ako prvá. Ak nie je možné určiť, ktorá bola schválená ako prvá, Sprostredkovateľ požiada príjemcu pomoci (prostredníctvom Prijímateľa) o vysvetlenie. Ak príjemca pomoci ešte nemá žiadnu schválenú účtovnú závierku a neuplynula zákonná lehota na schválenie účtovnej závierky, postupuje sa ako v prípade príjemcu pomoci, ktorá nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku;

b) nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna[6] účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku pre účely posúdenia, či je príjemca pomoci podnikom v ťažkostiach sa považuje tá, ktorá bola zostavená ako posledná. Ak nie je možné určiť, ktorá bola zostavená ako posledná, Sprostredkovateľ požiada príjemcu pomoci (prostredníctvom Prijímateľa) o vysvetlenie.

Ako zdroj údajov pre posúdenie, či overovaný subjekt je, resp. nie je podnikom v ťažkostiach je najmä:

- príslušné výkazy účtovnej závierky,
- daňová evidencia a
- ďalšie doplňujúce informácie od overovaného subjektu.

Kritérium A

Kritérium A sa v podmienkach výzvy uplatňuje na:

- spoločnosť s ručením obmedzeným (Slovensko),
- společnost s ručením omezeným (Česko),
- sociedad limitada (Španielsko),
- akciovú spoločnosť (Slovensko),
- jednoduchú spoločnosť na akcie (Slovensko),
- sociedad anónima unipersonal (Španielsko).

Kritérium A sa interpretuje tak, že ak sa hodnota vlastného imania (obsahujúca napočítané všetky pozitívne aj negatívne položky, ktoré sa do výpočtu vlastného imania započítavajú) bude nižšia než polovica hodnoty základného imania (upraveného o prípadné emisné ážio), došlo hospodárením podniku k takým akumulovaný stratám, ktoré spôsobili, že došlo k strate, resp. prekryvu ½ základného imania podniku.

Overovaný subjekt sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

---

[5] Podľa zákona o účtovníctve. V prípade zahraničných subjektov podľa uplatniteľnej legislatívy domovskej krajiny.

[6] Mimoriadna účtovná závierka je akceptovaná iba v prípade uzavretia účtovných kníh podľa § 16 ods. 4 písm. c) a e) zákona o účtovníctve.

Vlastné imanie < (Základné imanie + emisné ážio)/2

Toto kritérium sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

Kritérium B

Neuplatňuje sa (medzi subjektami podieľajúcimi sa na realizácii projektov v rámci výzvy Transformačné a inovačné konzorciá, nie sú subjekty, na ktoré sa uplatňuje kritérium B).

Kritérium C

Overovaný subjekt nesmie byť predmetom kolektívneho konkurzného konania ani nesmie spĺňať kritériá právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov. Kritérium C sa uplatňuje na všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje zákon o konkurze a reštrukturalizácii, resp. v prípade zahraničných subjektov domovský právny predpis upravujúci podmienky pre kolektívne konkurzné konanie.

Príjemca pomoci sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak je:

- na jeho majetok alebo na samotný overovaný subjekt:
    - začaté konkurzné konanie alebo
    - vyhlásený konkurz alebo
    - zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku alebo
    - zrušený konkurz pre nedostatok majetku
- platobne neschopný alebo predĺžený alebo
- v nútenej správe (týka sa obce alebo samosprávneho kraja) alebo
- jeho zriaďovateľ v nútenej správe (týka sa rozpočtovej a príspevkovej organizácie) alebo
- splnená niektorá z požiadaviek oprávňujúca zavedenie nútenej správy.

Toto kritérium sa neviaže na referenčné obdobie.

Kritérium D

Kritérium D sa uplatňuje na všetky podniky.

Kritérium D posudzuje, či overovaný subjekt pomoci dostal pomoc na:

a) záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku alebo
b) reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

Pomocou podľa predchádzajúceho odseku sa rozumie pomoc, ktorú overovaný subjekt dostal podľa Oznámenia Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach[7].

Overovaný subjekt sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak dostal pomoc na:

- záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku alebo
- reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

Kritérium E

Kritérium E sa uplatňuje len na veľké podniky. Kritérium E sa posudzuje za bežné referenčné obdobie a predchádzajúce referenčné obdobie. Kritérium E sa ďalej člení na kritériá E.I a E.II, pričom obe kritériá (E.I i E.II) musia byť splnené kumulatívne a za referenčné i predchádzajúce referenčné

[7] Ú. v. EC C 249, 31.7.2014, s. 1 - 28

obdobie.

Kritérium E.I – miera zadlženosti (MZ)

Kritérium E.I posudzuje účtovný pomer dlhu overovaného subjektu k vlastnému kapitálu, ktorý sa určí nasledovne:

MZ = Celkové záväzky podniku / Vlastné imanie

Celkové záväzky podniku na tieto účely zahŕňajú všetky dlhodobé ako aj krátkodobé záväzky, a to vrátane záväzkov z obchodného styku ako aj hodnotu bankových úverov a finančných výpomocí, ktoré podnik prijal.

Kritérium E.II – úverové krytie (ÚK)

Kritérium E.II posudzuje pomer EBITDA[8] k úrokovému krytiu, ktorý sa určí nasledovne:

UK = EBITDA / Nákladové úroky

Príjemca pomoci sa podľa kritéria E považuje za podnik v ťažkostiach, ak je:

1. UK v oboch referenčných obdobiach menší ako 1 a
2. MZ je
   a) v oboch referenčných obdobiach väčší ako 7,5 alebo
   b) v oboch referenčných obdobiach menší ako 0 alebo
   c) v niektorom referenčnom období väčší ako 7,5 a druhom menší ako 0.

MZ sa považuje za väčší ako 7,5 aj v prípade, že ho nie je možné vypočítať z dôvodu, že vlastné imanie je rovné nule.

Overovaný subjekt sa podľa kritéria E nepovažuje za podnik v ťažkostiach, ak je hodnota nákladových úrokov v niektorom referenčnom období rovná nule. V takom prípade nemôžu byť splnené obe podkritériá v oboch referenčných obdobiach, pretože ukazovateľ ÚK nie je možné vypočítať (delenie nulou).

Vymedzenie vstupných údajov testu (týka sa len slovenských príjemcov pomoci)

Vzory tlačív	Účtovná závierka podnikateľov v podvojnom účtovníctve **UZPODv14_1**
Celkové záväzky podniku	S_101
Vlastné imanie	S_80
Emisné ážio	S_85
Základné imanie	S_81
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	S_100
Výsledok hospodárenia minulých rokov	S_97
Akumulovaná strata	S_100 + S_97
Modifikované vlastné imanie	S_80 + akumulovaná strata
Odpisy	VZaS_21
EBITDA	VZaS_56 + VZaS_49 + VZaS_21

[8] Výsledok hospodárenia pred odpočítaním úrokov, daní a odpisov, z anglického *Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*

Nákladové úroky	VZaS_49

Legenda k tabuľke

S výkaz účtovnej závierky „Súvaha“

VZaS výkaz účtovnej závierky „Výkaz ziskov a strát“

Číslo za podčiarnikom označuje riadok príslušného výkazu, v ktorom je potrebný údaj.

Doplňujúci údaj je údaj z účtovnej evidencie, ktorý sa nenachádza vo výkazoch účtovnej závierky.

Označenie zdroja údajov v tabuľke zodpovedá aktuálne platnému označenia riadkov účtovných závierok, ktoré sa používajú pre účtovné obdobie začaté po 31. decembri 2014. Ak príjemca pomoci používa tlačivá účtovnej závierky podľa iného vzoru, použije údaje, ktoré svojim obsahom zodpovedajú tie riadky

4.1 Výnimky z „aplikácie“ podniku v ťažkostiach

Pri posudzovaní, či overovaný subjekt je podnikom v ťažkostiach sa berie do úvahy aj informácia o veľkosti overovaného subjektu a v prípade, MSP aj doby jeho existencie k rozhodnému momentu. Doba existencie sa posudzuje podľa dňa zápisu do obchodného registra, resp. ekvivalentného úkonu v prípade zahraničných subjektov.

Ak je overovaný subjekt MSP, neaplikuje sa kritérium E.

V prípade, že je overovaný subjekt MSP a ak rozhodnému momentu existuje menej ako 3 roky, neposudzuje sa podľa kritérií A a E. Doba existencie MSP sa pritom posudzuje na úrovni celého podniku, t. j. nie je rozhodujúca doba existencie overovaného subjektu ako právneho subjektu, ale doba existencie podniku, ktorého súčasťou je dotknutý subjekt, pričom táto sa určí ako doba existencie najdlhšie existujúceho právneho subjektu, ktorý je súčasťou skúmaného podniku. V prípade, že podnik k rozhodnému momentu existuje aspoň 3 roky, ale právny subjekt, ktorý je predmetom overovania, existuje k rozhodnému momentu menej ako 3 roky a ešte neschvaľoval účtovnú závierku a neukladal ju v registri účtovných závierok, resp. ak nie je účtovnou jednotkou, ešte nepodával daňové priznanie, neposudzuje sa tento subjekt podľa kritérií A a E (to neplatí pre podnik na úrovni hospodárskej jednotky).

4.1 Hodnotenie hospodárskej jednotky

Ak je overovaný subjekt súčasťou hospodárskej jednotky, overuje sa, či nie je podnikom v ťažkostiach aj hospodárska jednotka ako celok.

Hospodárskou jednotou sú viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie medzi sebou navzájom, čím vytvárajú jednu hospodársku jednotku, ktorá koná spoločne organizovanie na trhu. Hospodárska jednotka má spoločný zdroj kontroly[9].

Ide o skupinu podnikov (členov skupiny) medzi ktorými existujú majetkové, finančné, právne, alebo iné vzťahy (väzby), ktoré umožňujú jednému zdroju dominantným spôsobom ovplyvňovať všetky

[9] Pozri často kladené otázky k Nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článku 107 a 108 zmluvy, otázka č. 5 zverejnené na: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/practical_guide_gber_en.pdf, pracovná verzia slovenského prekladu: http://www.statnapomoc.sk/wp-content/uploads/2015/12/FAQ-GBER-1-cast1.pdf

podniky v takejto skupine.

Hospodárska jednotka sa zostavuje prostredníctvom vzťahov medzi právnickými osobami, ale aj prostredníctvom vzťahov fyzickej osoby, alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne (prepojenie podnikov cez fyzické osoby).

Pri určovaní hospodárskej jednotky nie je relevantné miesto výkonu činností, resp. sídlo jednotlivých podnikov tvoriacich hospodársku jednotku, t. j. do skupiny sa zaraďujú aj podniky mimo územia SR.

Keďže pre určenie skupiny podnikov je podstatný „spoločný zdroj kontroly“, nemali by sa sem zahŕňať také podniky, ktoré síce majú vzťah ku skupine (alebo naopak skupina má vzťah k podniku), avšak miera týchto vzťahov (napr. podiel na majetku alebo iné práva) neumožňuje skupine ovládať takýto podnik, alebo naopak. V bežnej praxi ide predovšetkým o vzťah dcérskej a materskej spoločnosti.

Vo všeobecnosti je pri vzniku pochybností, či konkrétny vzťah medzi jednotlivými členmi skupiny, vrátane zohľadnenia pôsobenia fyzických osôb, zakladá hospodársku jednotku alebo nie, rozhodujúca rozhodovacia prax Súdneho dvora EÚ a v jej súvislosti aj rozhodovacia prax Európskej komisie.

Konsolidované údaje

Pri hodnotení znakov podniku v ťažkostiach na hospodárskej jednotke sa vychádza zo spoločných finančných (ekonomických) údajov hospodárskej jednotky ako celku, t. j. hodnotenie znakov sa vykonáva na základe konsolidovaných účtovných údajov.

Konsolidované údaje pritom nemusia v tomto kontexte predstavovať len údaje, ktoré sa konsolidujú za hospodársku jednotku podľa platnej legislatívy, ale aj konsolidáciu údajov za hospodársku jednotku „širšiu“, čo môže v praxi predstavovať skupinu právnych subjektov presahujúcu právne subjekty, ktoré sa v zmysle účtovných pravidiel konsolidujú v skupine.

Pokiaľ je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni skupiny na základe údajov konsolidovanej účtovnej závierky.

Pokiaľ nie je hospodárska jednotka totožná so skupinou právnych subjektov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky na základe osobitnej tzv. ad hoc konsolidácie údajov konsolidovaných a/alebo individuálnych účtovných závierok právnych subjektov tvoriacich hospodársku jednotku.

Pokiaľ príjemca pomoci, ktorý je materskou účtovnou jednotkou, ktorá nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, alebo je členom konsolidovaného celku, ktorého materská účtovná jednotka nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, je povinný zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku alebo zabezpečiť jej zostavenie materskou účtovnou jednotkou pre účely posúdenia kritérií podľa tejto metodiky.

Príjemca pomoci, ktorý je súčasťou hospodárskej jednotky, ktorá nepredstavuje konsolidovaný celok, alebo je širšia ako konsolidovaný celok, a nie je možné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, je povinný zostaviť spoľahlivé agregované finančné údaje za hospodársku jednotku, z ktorých bude možné posúdiť splnenie kritérií podniku v ťažkostiach podľa prílohy č. 4 resp. prílohy č. 5 tohto usmernenia. Takéto agregované finančné údaje sa potom považujú za konsolidované údaje podľa tohto postupu. Spoľahlivé agregované finančné údaje je nevyhnutné predložiť vo forme tabuľky s jednoznačným priradením hodnôt vyjadrených v EUR k položkám vyžadovaných v prílohe č. 4 resp. prílohy č. 5 tohto usmernenia.

Konsolidovaná účtovná závierka/Spoľahlivé agregované finančné údaje sa zostavuje/zostavujú podľa metód a zásad ustanovených v Nariadení Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008,

ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy (Ú. v. EÚ L 320, 29. 11. 2008) v platnom znení alebo podľa obdobných pravidiel platných pre materskú účtovnú jednotku podľa príslušných právnych predpisov.

Pokiaľ príjemca pomoci z objektívnych dôvodov nevie získať údaje pre vykonanie ad hoc konsolidácie alebo agregácie finančných údajov (napr. z dôvodu, že niektorý z členov hospodárskej jednotky takéto údaje odmieta poskytnúť, alebo sú údaje nepoužiteľné – napr. z dôvodu odlišného spôsobu vedenia účtovníctva v tretích krajinách a pod.), posúdi znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky s určitou mierou neistoty. V tomto prípade je posúdenie znakov podniku v ťažkostiach vykonané v dobrej viere príjemcu pomoci a jeho vyhlásenie o hospodárskej jednotke sa považuje za vyhlásenie v dobrej viere. Príjemca pomoci nesmie vyhlásením uviesť Sprostredkovateľa do omylu. Vyhlásenie, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach môže príjemca pomoci poskytnúť aj v prípade chýbajúcich údajov niektorých členov skupiny avšak len v prípade, ak aj bez týchto údajov možno odôvodnene predpokladať, že hospodárska jednotka nie je v ťažkostiach.

5 Zoznam príloh

Príloha č. 1 Zoznam podkladov na preukázanie splnenia podmienok vyplývajúcich zo schémy štátnej pomoci
Príloha č. 2 Čestné vyhlásenie príjemcu pomoci (slovenská mutácia)
Príloha č. 3 Čestné vyhlásenie príjemcu pomoci (anglická mutácia)
Príloha č. 4 Test podniku v ťažkostiach (slovenská mutácia)
Príloha č. 5 Test podniku v ťažkostiach (anglická mutácia)
Príloha č. 6 Údaje na vyžiadanie výpisu z registra trestov